

Nieskończone schodzenie

Wpisany przez Joachim Jelisiejew

niedziela, 07 lutego 2010 17:16 - Poprawiony niedziela, 07 lutego 2010 17:39

[](#)

[Zadania PDF.](#)

[](#)

[Rozwiązania PDF.](#)

Źródło zadań w texu.

```
documentclass[10pt]{article} usepackage{amssymb} usepackage{amsmath} textwidth
16cm textheight 24cm oddsidemargin 0cm topmargin 0pt headheight 0pt headsep 0pt
usepackage[polish]{babel} usepackage[OT4]{fontenc} usepackage[utf8]{inputenc} %
----- vfuzz4pt % Don't report over-full v-boxes if
over-edge is small hfuzz4pt % Don't report over-full h-boxes if over-edge is small %
THEOREMS -----
newtheorem{thm}{Twierdzenie}[section] newtheorem{cor}[thm]{Wniosek}
newtheorem{lem}[thm]{Lemat} newtheorem{defn}[thm]{Definicja}
newtheorem{tozs}[thm]{Tożsamość} newtheorem{hyp}[thm]{Hipoteza}
newtheorem{useless}[thm]{} begin {document} title{Kółko 24.11 - indukcja-1}
date{} maketitle paragraph{textbf{Teoria}} begin{enumerate} %item Zasada indukcji
matematycznej i rozszerzona zasada indukcji matematycznej ( $T(1), T(2), \dots, T(n) \rightarrow
T(n+1)$ ). item Zasada nieskończonego schodzenia (bez formalnej definicji, bo to się może
przyśnić). end{enumerate} paragraph{textbf{Zadanka :)}} begin{enumerate} % item
Klasyczny dowód nierówności pomiędzy średnią arytmetyczną i geometryczną
 $\frac{a_1 + \dots + a_n}{n} \geq \sqrt[n]{a_1 a_2 \dots a_n}$ , przez "indukcję"  $T(n+1) \rightarrow T(n)$  i
 $T(n) \rightarrow T(2n)$ . item Udowodnić, że  $\sqrt{2}$  nie jest wymierne. item Znaleźć
```

Nieskończone schodzenie

Wpisany przez Joachim Jelisiejew

niedziela, 07 lutego 2010 17:16 - Poprawiony niedziela, 07 lutego 2010 17:39

wszystkie rozwiązania równania $8x^4+4y^4+2z^4=t^4$ w liczbach całkowitych nieujemnych.
item Znaleźć wszystkie rozwiązania równania $x^2+y^2+z^2+u^2=2xyzu$ w liczbach \mathbb{N}_+ .
item Udowodnić, że 7 nie sa się przedstawić w postaci sumy 3 kwadratów liczb wymiernych dodatnich.
item Udowodnij, że liczba postaci $4^n(8k-1)$, gdzie $k, n \in \mathbb{N}_+$ nie jest kwadratem innej liczby naturalnej i nie może być przedstawiona jako suma 1, 2 lub 3 kwadratów liczb naturalnych dodatnich.
item Ciąg a_1, \dots, a_n ($a_i \in \mathbb{N}_+$) przetwarzamy na ciąg postaci $\frac{a_1+a_2}{2}, \frac{a_2+a_3}{2}, \dots, \frac{a_{n-1}+a_n}{2}, \frac{a_n+a_1}{2}$, ten ciąg przetwarzamy analogicznie itd. Udowodnij, że po pewnej liczbie takich operacji albo otrzymany ciąg będzie stały, albo będzie on zawierać wyrazy niecałkowite.
item Niech a_1, \dots, a_{2^n} będzie ciągiem liczb naturalnych. Udowodnij, że jeśli utworzymy z niego nowy ciąg l_1, l_2, \dots, l_{2^n} według reguły $l_k = |a_{k+1} - a_k|$ (umawiamy się, że $a_{2^n+1} = a_1$), a niego następny ciąg itd., to w końcu dojdziemy do ciągu złożonego z samych zer. Czy dla ciągu (a_n) jest to nadal prawdziwe, gdy n nie jest potęgą 2?
end{enumerate} end{document}

Źródło rozwiązań w texu.

```
documentclass[10pt]{article} usepackage{amssymb} usepackage{amsmath} textwidth
16cm textheight 24cm oddsidemargin 0cm topmargin 0pt headheight 0pt headsep 0pt
usepackage[polish]{babel} usepackage[OT4]{fontenc} usepackage[utf8]{inputenc} %
----- vfuzz4pt % Don't report over-full v-boxes if
over-edge is small hfuzz4pt % Don't report over-full h-boxes if over-edge is small %
THEOREMS -----
newtheorem{thm}{Twierdzenie}[section] newtheorem{cor}[thm]{Wniosek}
newtheorem{lem}[thm]{Lemat} newtheorem{defn}[thm]{Definicja}
newtheorem{tozs}[thm]{Tożsamość} newtheorem{hyp}[thm]{Hipoteza}
newtheorem{useless}[thm]{} begin {document} title{Kółko 24.11 - indukcja-1}
date{} maketitle paragraph{textbf{Zadanka}} begin{enumerate} item Udowodnić, że
 $\sqrt{2}$  nie jest wymierne. \ Załóżmy, że  $\sqrt{2}$  jest wymierne. Jako że jest ono większe
od 0, to można je przedstawić w postaci  $\frac{p}{q}$ , to gdzie  $p, q \in \mathbb{Z}_+$ . Mamy wtedy
 $\sqrt{2} = \frac{p}{q}$ , a po podniesieniu do kwadratu i pomnżeniu przez  $q^2$  dostajemy
 $2q^2 = p^2$ . Załóżmy, że  $p_0, q_0$  jest parą o najmniejszej sumie spełniającą to równanie.
Jest  $2|p_0^2$ , a stąd  $2|p_0$ . Niech  $p_1 = p_0/2$ . Wtedy jest  $2q_0^2 = 4p_1^2$ , więc
 $4|2q_0^2$  i  $2|q_0^2$ . Tym samym  $2|q_0$  i  $q_0 = 2q_1$ , gdzie  $q_1$  - całkowite. Mamy
więc  $2q_1^2 = p_1^2$ , co przeczy wyborowi  $p_0, q_0$  jako pary o najmniejszej sumie (bo
 $p_0 + q_0 > p_1 + q_1$ ). item Znaleźć wszystkie rozwiązania równania
 $8x^4+4y^4+2z^4=t^4$  w liczbach całkowitych nieujemnych. \ Weźmy dowolne rozwiązanie
tego równania w liczbach  $x, y, z, t$ . Mamy dla takich liczb  $8x^4+4y^4+2z^4=t^4$ , a stąd  $2|t$  i
 $t/2 = t_1$ ,  $t_1 \in \mathbb{Z}$ . Podstawiając dostajemy  $8x^4+4y^4+2z^4=16t_1^4$ , a po podzieleniu
przez  $2$ ,  $4x^4+2y^4+z^4=8t_1^4$ , z czego wynika, że  $2|z$  i  $z/2 = z_1$ ,  $z_1 \in \mathbb{Z}$ . Po
kolejnym podstawieniu i podzieleniu dostajemy  $2x^4+y^4+8z_1^4=4t_1^4$ , a więc  $2|y$  i
```

Nieskończone schodzenie

Wpisany przez Joachim Jelisiejew

niedziela, 07 lutego 2010 17:16 - Poprawiony niedziela, 07 lutego 2010 17:39

$y/2=y_1$, gdzie y_1 in Z . Powtarzając te operacje dostajemy $2|x$ i $x/2=x_1$, x_1 in Z . Podstawiając to dostajemy $8x_1^4 + 4y_1^4 + 2z_1^4 = t_1^4$. Otrzymaliśmy to samo równanie, więc podane operacje możemy powtórzyć n razy dla dowolnego n , stwierdzając, że $2^n|x$ i $2^n|y$ i $2^n|z$ i $2^n|t$ dla dowolnego n . Jediną liczbą całkowitą podzielną przez dowolną potęgę 2 jest 0 . Tym samym jedynym rozwiązaniem w liczbach całkowitych nieujemnych może być $(0,0,0,0)$. Te liczby faktycznie spełniają równanie. Znaleźć wszystkie rozwiązania równania $x^2+y^2+z^2+t^2=2xyzt$ w liczbach \mathbb{N}_+ . Zauważmy, że dla x,y,z,t spełniających to równanie musi być $2|x^2+y^2+z^2+t^2$. x^2 daje resztę 1 z dzielenia przez 2 , gdy x jest nieparzyste, a 0 , gdy x parzyste. Stąd widzimy, że wśród liczb x,y,z,t musi być parzysta ilość nieparzystych. Rozważmy 3 przypadki:

- item 4 liczby x,y,z,t są nieparzyste. Jeżeli x jest nieparzyste, to $x^2 \equiv 1 \pmod{8}$ (sprawdź), więc $x^2+y^2+z^2+t^2 \equiv 4 \pmod{8}$. Ale mamy $2 \nmid xyzt$, więc $4 \nmid 2xyzt$. Sprzeczność.
- item 2 liczby z x,y,z,t są nieparzyste. Wtedy mamy $x^2+y^2+z^2+t^2 \equiv 2 \pmod{4}$, więc $4 \nmid x^2+y^2+z^2+t^2$, a $4|xyzt$, więc sprzeczność.
- item Wszystkie liczby x,y,z,t są parzyste. Weźmy $x/2=x_1, y/2=y_1, z/2=z_1, t/2=t_1$. Dostajemy $4x_1^2+4y_1^2+4z_1^2+4t_1^2=2 \cdot 16x_1y_1z_1t_1$, czyli $x_1^2+y_1^2+z_1^2+t_1^2=8xyzt$. Dalej biorąc $\pmod{8}$ dostajemy łatwo, że x_1, y_1, z_1, t_1 są parzyste, więc możemy podstawić $x_2=x_1/2$ itd. Musi więc znowu być $2^n|x,y,z,t$ dla dowolnego n in Z_+ , więc $x=y=z=t=0$. Ale te liczby nie są naturalne dodatnie, więc ostatecznie nie ma rozwiązań.

item Udowodnić, że 7 nie sa się przedstawić w postaci sumy 3 kwadratów liczb wymiernych dodatnich. Mamy $x^2 \equiv 1 \pmod{8}$ lub $x^2 \equiv 4 \pmod{8}$, lub $x^2 \equiv 0 \pmod{8}$. Jeżeli $7 = (\frac{p_1}{q_1})^2 + (\frac{p_2}{q_2})^2 + (\frac{p_3}{q_3})^2$, gdzie p_i, q_i in Z_+ , to wymnażając stronami $7(q_1q_2q_3)^2 = (p_1q_2q_3)^2 + (q_1p_2q_3)^2 + (p_1p_2q_3)^2$. Jeżeli wykażemy, że równanie $7d^2 = a^2 + b^2 + c^2$ w całkowitych nie ma rozwiązań, to wykażemy również tezę. Rozpatrzmy to równanie $\pmod{8}$. $a^2 + b^2 + c^2$ daje reszty $0, 1, 2, 3, 4, 5, 6$ (sprawdź), zaś wyrażenie $7d^2$ daje reszty $0, 7, 4$. Widzimy, że reszty $\pmod{8}$ są równe tylko jeśli $a^2 + b^2 + c^2$ przystaje do 0 lub $4 \pmod{7}$, a wtedy liczby (a,b,c,d) są parzyste (sprawdź) i podobnie jak w poprzednich zadaniach wnioskujemy, że $2^n|a,b,c,d$ dla dowolnego n . item Udowodnij, że liczba postaci $4^n(8k-1)$, gdzie k, n in \mathbb{N}_+ nie jest kwadratem innej liczby naturalnej i nie może być przedstawiona jako suma 1, 2 lub 3 kwadratów liczb naturalnych dodatnich. Mamy udowodnić, że $4^n(8k-1) = a^2 + b^2 + c^2$, gdzie a,b,c in $\mathbb{N} \cup \{0\}$ nie ma rozwiązań. Faktycznie jeżeli $n=0$, to patrząc $\pmod{8}$ otrzymujemy sprzeczność bo $a^2 + b^2 + c^2 \pmod{8} \in \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$. Jeżeli zaś $n > 0$, to patrząc $\pmod{4}$ dowiadujemy się, że $2|a,b,c$ i możemy podstawić $a_1 = a/2$ i $b_1 = b/2$, $c_1 = c/2$ i podzielić przez 4, a dzielić przez 4 możemy skończoną ilość razy. % item Ciąg a_1, \dots, a_n (a_i in \mathbb{N}_+) przetwarzamy na ciąg postaci $\frac{a_1+a_2}{2}, \frac{a_2+a_3}{2}, \dots, \frac{a_{n-1}+a_n}{2}, \frac{a_n+a_1}{2}$, ten ciąg przetwarzamy analogicznie itd. Udowodnij, że po pewnej liczbie takich operacji albo otrzymany ciąg będzie stały, albo będzie on zawierał wyrazy niecałkowite. % Popatrzmy na ciąg $\frac{a_1+a_2}{2}, \frac{a_2+a_3}{2}, \dots, \frac{a_{n-1}+a_n}{2}, \frac{a_n+a_1}{2}$. Jeżeli ma on wyrazy całkowite, to znaczy, że $a_1 \equiv a_2 \equiv \dots \equiv a_n \pmod{2}$. Zauważmy, że jeżeli zapiszemy liczby a_i w systemie binarnym, to jeśli po przetworzeniu n razy otrzymamy wciąż ciąg całkowity, to znaczy, że na n pierwszych miejscach w zapisie

Nieskończone schodzenie

Wpisany przez Joachim Jelisiejew

niedziela, 07 lutego 2010 17:16 - Poprawiony niedziela, 07 lutego 2010 17:39

binarnym liczby a_1, \dots, a_n są identyczne (sprawdź przez indukcję). Jeżeli więc po każdej ilości przetworzeń ciąg wciąż będzie całkowity, znaczy, że początkowo wszystkie a_1, \dots, a_n były równe, więc ciąg początkowy był stały (jak i każdy kolejny). % item
Niech a_1, \dots, a_{2^n} będzie ciągiem liczb naturalnych. Udowodnij, że jeśli utworzymy z niego nowy ciąg l_1, l_2, \dots, l_{2^n} według reguły $l_k = |a_{k+1} - a_k|$ (umawiamy się, że $a_{2^{n+1}} = a_1$), a niego następny ciąg itd., to w końcu dojdziemy do ciągu złożonego z samych zer. Czy dla ciągu (a_n) jest to nadal prawdziwe, gdy n nie jest potęgą 2? %
Może to jeszcze ktoś rozwali więc poczekam z ogłaszaniem rozwiązania. end{enumerate}
end{document}